

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

Supreme Court Chamber
Chambre de la Cour Suprême

ឯកសារដើម
ORIGINAL/ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 20-Nov-2012, 11:26
CMS/CFO: Uch Arun

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ស.ដ/អ.ជ.ត.ក(១៨)
Case File/Dossier N°. 002/19-09-2007-ECCC-TC/SC(18)

- នៅចំពោះមុខ: **ចៅក្រម គង់ ត្រីម ប្រធាន**
- ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE**
- ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ**
- ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART**
- ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា**
- ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA**
- ចៅក្រម យ៉ា ណារិន**

កាលបរិច្ឆេទ: **ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២**

ភាសា: **ខ្មែរ/អង់គ្លេស**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

**សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន សុំពន្យារពេលធ្វើការឆ្លើយ
តបលើសំណើបណ្តឹងសាទុក្ខត្តាម្យរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធាក់ទទួលសិទ្ធិសាលាដំបូងក្នុង
សំណុំរឿង ០០២/០១**

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង
Andrew CAYLEY

ជនជាប់ចោទ

ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើម

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Elisabeth SIMONNEAU FORT

មេធាវីជំនាបំបោន

គង់ សំអ៊ុន

Anta GUISSÉ

Arthur VERCKEN

Jacques VERGÈS

1. **អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល** នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាសម្រាប់កាត់ទោស ឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៅចន្លោះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ (“អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល” និង “អ.វ.ត.ក”) ទទួលបានសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន (“មេធាវីការពារក្តី”) ដាក់នូវថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ សុំពន្យារពេលដាក់សារណា តបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ប្រឆាំងទៅនឹង សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទាក់ទងនឹងវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២/០១^១។ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំនេះទេ^២។

2. សហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា ខ្លួនទទួលបានជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗនេះជាភាសា អង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរតែប៉ុណ្ណោះ^៣ ប៉ុន្តែ ភាសាដែលចាំបាច់នោះគឺភាសាបារាំងនិងភាសាខ្មែរ^៤។ សហមេធាវី ការពារក្តីបានអះអាងថា ខ្លួនចាំបាច់ត្រូវមានការបកប្រែជាភាសាបារាំង ដើម្បីអាចយល់បានគ្រប់ចំណុចផ្សេងៗ នៃបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗនេះ និងដើម្បីធ្វើការឆ្លើយតបដោយច្បាស់លាស់និងពេញលេញបាន^៥។ មេធាវីបាន បន្តទៀតថា ខ្លួនពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងភាពស្មុគស្មាញ ហើយថ្មីប្លែកនៃបញ្ហាសំខាន់ ជាចាំបាច់ ដែលមាននៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗនោះ និងថា កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការដាក់សារណាតបជា ភាសាបារាំងនិងភាសាខ្មែរ ពុំមានលក្ខណៈសមស្របនៅក្នុងពេលនេះ ពីព្រោះអង្គការបកប្រែភាសាកំពុងមាន ភាពមមាញឹកយ៉ាងខ្លាំង^៦។ ហេតុនេះ សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំថា កាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់សារណាតប របស់ខ្លួន ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងនៃការបកប្រែជាភាសាបារាំងនៃបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ក៏ដូចជាសំណើសុំ ពន្យារពេល ០៥(ប្រាំ)ថ្ងៃបន្ថែមទៀតដែរ^៧។

¹ សំណើជាបន្ទាន់សុំពន្យារពេលដាក់សារណាចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E163/5/1/2 (“សំណើសុំ”)។ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ដោយមានភ្ជាប់ជា មួយនូវឧបសម្ព័ន្ធ I និងឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ II ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារលេខ E163/5/1/1 (“បណ្តឹងសាទុក្ខ ភ្លាមៗ”)។

² អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា ដោយសារមានភាពបន្ទាន់នៃបញ្ហានេះ និងដោយសារមិនមានការប៉ះពាល់ណាមួយដល់ សហព្រះរាជអាជ្ញាបន្ទាប់ពីចេញសេចក្តីសម្រេចនេះ ដូច្នេះជាប្រយោជន៍សម្រាប់យុត្តិធម៌ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចនេះមុនកាល បរិច្ឆេទដាក់សារណាតបទៅនឹងសំណើសុំនេះ។

³ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ១។

⁴ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ២។

⁵ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ៤ ដល់ ៥។

⁶ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ៣។

⁷ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ២ និង ៨។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន សុំពន្យារពេលធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ^{3/6}
ភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១

3. វិធាន ៣៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង⁸ ចែងថា គ្រប់ពេលវេលាកំណត់ទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ជាធរមាន វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និង សេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រម តាមករណីសមស្របណាមួយ ត្រូវតែគោរព។ យោងតាមមាត្រា ៨(៣) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត⁹ កាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់សារណាតបណាមួយទៅនឹងសំណើសុំ ឬសារណាដែលភ្ជាប់មកជាមួយនឹងបញ្ជីមូលដ្ឋានសំអាងផ្លូវច្បាប់ ត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ថ្ងៃ នៃប្រតិទិន គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងនៃឯកសារដែលត្រូវឆ្លើយតប។ ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការក្នុងការពន្យារពេលកំណត់ តាមរយៈពាក្យសំណើសុំរបស់ភាគីក្តី ឬតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួនក្តី មានចែងក្នុងវិធាន ៣៩(៤)(ក)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹⁰។

4. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗចាប់អនុវត្តចំពោះរឿងក្តីបច្ចុប្បន្ន នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២¹¹។ ដូច្នោះ សារណាតប ប្រសិនបើមាន ទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ផុតកំណត់ត្រឹមថ្ងៃច័ន្ទទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២¹²។ ការជូនដំណឹងជាមុន ដែលជាការគួរសមរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល អំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនខាងក្រោមនេះ បានធ្វើជូនមេធាវីការពារក្តីតាមអ៊ីមែល នៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ម៉ោង ១២:២៩ នាទី។

5. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរំលឹកថា ភាសាដែលចាំបាច់ជាផ្លូវការរបស់ អ.វ.ត.ក គឺ ភាសាខ្មែរ ភាសាអង់គ្លេស និងភាសាបារាំង¹³។ ហេតុនេះ រាល់ឯកសារទាំងអស់នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ត្រូវតែដាក់ជាភាសាខ្មែរ រួមជាមួយនឹងភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំង ហើយភាគីអាចស្នើសុំការបកប្រែទៅជាភាសាដទៃទៀតបាន¹⁴។ លើសពីនេះទៀត “បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិដាក់ឯកសារ នៅចំពោះមុខ អវតក ត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រឡាបញ្ជីដែលពាក់ព័ន្ធអំពីភាសាជាផ្លូវការ ដែលខ្លួនមានបំណងដាក់ ដោយបន្ថែមពីលើភាសាខ្មែរ”¹⁵។ នៅថ្ងៃទី ០២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ សហមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន លោក សាយ ប៊ូរី និង លោក Jacques VERGÈS បានជូន

⁸ វិធានផ្ទៃក្នុងនៃ អ.វ.ត.ក វិសោធនកម្មលើកទី ៨ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)។
⁹ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក វិសោធនកម្មលើកទី ៨ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”)។
¹⁰ សូមមើលមាត្រា ៨(១) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។
¹¹ ការជូនដំណឹងតាមអេឡិចត្រូនិចរបស់មន្ត្រីកាន់សំណុំរឿងនៃអង្គភាពគ្រប់គ្រងតុលាការនៃ អ.វ.ត.ក (“ការជូនដំណឹង”), ធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ ម៉ោង ១១ និង១៤នាទី។
¹² សូមមើល វិធាន ៣៩(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
¹³ មាត្រា ៤៥ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអវតក ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤។
¹⁴ មាត្រា ៧(១) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។
¹⁵ មាត្រា ២(២) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។

ដំណឹងដល់ក្រឡាបញ្ជី នៃការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពីចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ខ្លួនក្នុងការដាក់ និងទទួលឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ជាភាសាខ្មែរ និងបារាំង¹⁶។

6. អស់រយៈពេលជាងបួនឆ្នាំកន្លងទៅ សមាសភាពរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានផ្លាស់ប្តូរ ហើយ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បានរួមបញ្ចូលមេធាវីការពារក្តីមួយរូប ដែលបានបង្ហាញនូវភាពស្ម័គ្រចិត្តជំនាញខាង ភាសាអង់គ្លេស និងភាសាបារាំង¹⁷ ហើយមេធាវីមួយរូបទៅស្ថិតជំនាញខាងភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ¹⁸។ ចំណែកឯមេធាវីពីររូបទៀត មានភាពស្ម័គ្រចិត្តខាងភាសាបារាំងប៉ុណ្ណោះ¹⁹។ ហេតុនេះ ទោះបីក្រុម មេធាវីរបស់ ខៀវ សំផន នាពេលបច្ចុប្បន្ន មានបំណងស្នើសុំដាក់ និងទទួលឯកសារជាភាសាបារាំង និងខ្មែរ ក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅតែយល់ឃើញថា សហមេធាវីរបស់ខ្លួននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អាចធ្វើ ការជាមួយគ្នាបាន ដោយអាចយល់ឯកសារជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរបាន ហើយអាចឆ្លើយតបយ៉ាង មានអត្ថន័យទៅនឹងឯកសារជាភាសាបារាំង និងខ្មែរបានដែរ។

7. ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានយល់ឃើញអំពីថេរវេលា ភាពស្មុគស្មាញ និងសារៈសំខាន់នៃបញ្ហាដែលមាននៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗនេះ ហើយអង្គជំនុំជម្រះបានពិចារណាឃើញថា កាលៈទេសៈនៃរឿងក្តីនេះតម្រូវឱ្យមានការបកប្រែជាភាសាបារាំង ដើម្បីអាចធ្វើការឆ្លើយតបយ៉ាងពេញលេញ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងកាលៈទេសៈនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមិនយល់ស្របទៅនឹងសំណើសុំរយៈពេល០៥(ប្រាំ)ថ្ងៃ បន្ថែមទៀតរបស់មេធាវីការពារក្តីនោះទេ។ ហេតុដូច្នោះ អនុលោមតាមវិធាន ៨(៥) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា មេធាវីការពារក្តីអាចឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗតែក្នុងរយៈ ពេល ១០(ដប់)ថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីការបកប្រែជាភាសាបារាំង។ ប្រសិនបើមានកាលៈទេសៈពិសេស ណាមួយកើតមាន ដែលធ្វើឱ្យខ្លួនមិនអាចដាក់ឯកសារបានទាន់ពេលជាភាសាបារាំង និងភាសាខ្មែរ ដោយ អនុលោមតាមវិធាន ៧(១) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត សហមេធាវីការពារក្តី អាចស្នើសុំការអនុញ្ញាតតាមវិធាន ៧(២) នៃសេចក្តីណែនាំការអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ ជាភាសាបារាំងជាបឋមបាន ប៉ុន្តែភាគីត្រូវដាក់ឯកសារ ជាភាសាខ្មែរបកប្រែរួចឱ្យបានឆាប់រហ័សបំផុត។

¹⁶ សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ស្តីពីការប្រើប្រាស់ភាសាក្នុងការដាក់ជូន និងទទួលឯកសារ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារលេខ A114 កថាខណ្ឌ ១។

¹⁷ ពាក្យសុំរបស់មេធាវីការពារក្តីបរទេសសម្រាប់ លោក Anta GUISSÉ ។

¹⁸ ពាក្យសុំរបស់មេធាវីការពារក្តីកម្ពុជាសម្រាប់ លោក គង់ សំអន់។

¹⁹ ពាក្យសុំរបស់មេធាវីការពារក្តីបរទេសសម្រាប់ លោក Jacques VERGÈS។ ទម្រង់នៃពាក្យសុំរបស់មេធាវីការពារក្តីបរទេស សម្រាប់ លោក Arthur VERCKEN។

8. យោងតាមសំអាងហេតុខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកផ្នែកខ្លះនៃសំណើ។ សហមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន អាចដាក់សារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗក្នុងរយៈពេល ១០(ដប់)ថ្ងៃគិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងការបកប្រែជាភាសាបារាំងតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

Handwritten signature in blue ink.

គង់ ត្រីម